

Lärarstöd för att arbeta med lärande för hållbar utveckling under H22

Det här dokumentet riktar sig till dig som är lärare.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling handlar om att skapa en förståelse för hur livet idag kommer att påverka de ekologiska, ekonomiska och de sociala förutsättningarna för världen i framtiden. En hållbar utveckling kräver en helhetssyn på människans, naturens samt olika länders förutsättningar, behov och problem. Därför måste man arbeta med en mängd olika frågor samtidigt och man måste ta hänsyn till alla tre aspekterna (ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet). Hållbarhetsfrågor är laddade med intressekonflikter vilket gör dem intressanta.

Varför ska vi arbeta med lärande för hållbar utveckling?

Lärande för hållbar utveckling handlar inte bara om att ge eleverna kunskaper om tillstånden i världen, utan främst om att främja vilja och förmåga att påverka utvecklingen i en hållbar riktning. Lärande för hållbar utveckling definieras därför inte enbart genom sitt innehåll, utan i hög grad också av formerna för utbildningen. Det kan till exempel göras genom att navigera i spänningsfältet där intressekonflikter finns och synliggöra dessa för eleverna. Intressekonflikterna måste bli synliga och relevanta för eleverna för först då kan de lära sig att hantera dem.

Vad kan vi undervisa om?

Relevanta nära frågor som känns aktuella och viktiga på riktigt, något som vi kan vara med och påverka. Vi kan för detta ändamål använda H22 som exempel i undervisningen.

Hur gör vi detta?

Genom att arbeta med lärande för hållbar utveckling inkluderar vi kritiskt tänkande, kreativitet och demokratiska processer. Agens- att bli medveten om HUR man kan agera för att lösa olika problem.

En ämnesintegrerad undervisning är viktig för att kunna hantera problemen ur alla synvinklar. Globala målen finns till som stöd och konkretiserar de olika hållbarhetsutmaningarna i världen.

I det här dokumentet ger vi två olika exempel på undervisningsmetoder som kan användas.

Det är förskolans ansvar att varje barn ska:

-ge möjligheter att utforska, ställa frågor och samtala om företeelser och samband i omvärlden och på så sätt utmana och stimulera deras intresse för hälsa och välbefinnande samt för hållbar utveckling.

Det är grundskolans ansvar att:

-belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling. Genom ett miljöperspektiv får eleverna möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor.

Det är gymnasieskolans ansvar att varje elev:

-kan observera och analysera människans samspel med sin omvärld utifrån perspektivet hållbar utveckling.

Fyra perspektiv ska genomsyra all undervisning:

- Det etiska perspektivet
- Miljöperspektivet
- Det internationella perspektivet
- Det historiska perspektivet

Veta, vilja och kunna

Lärande för hållbar utveckling handlar om att utveckla handlingskompetens, att veta, vilja och kunna. Att ha faktakunskaper men också kunskap om hur jag kan förändra någonting och vilja och mod att faktiskt göra det.

Hur gör vi det?

Använda kunskap direkt i handling och involvera eleverna. Eleverna behöver utveckla:

- Kritiskt förhållningssätt
- Analysförmåga
- Deltagande
- Ställningstagande
- Demokratiska förmågor

- Handlingskompetens. En vilja att agera-aktionskompetens.
- Självkänsla och självförtroende för att de ska våga ta initiativ.

Förslag på områden/platser att besöka under H22 (finns mycket mer)

- Oceanhamnen- reolab
- Havoteket
- Mattorget
- Drottninghögsskogen
- Byggleken
- Resursens hus
- DM-doo more/ Drottninghög market

Förslag på frågeställningar att bära med sig

- Vilket eller vilka problem/ utmaningar har man försökt att lösa?
- Vilka nya problem skulle kunna uppstå?
- Är det hållbart ur ekonomisk, ekologisk och social synvinkel och i så fall hur?
- Vilka intressekonflikter finns?
- Vem eller vad gynnas av den här lösningen?

Fallbeskrivning

Utifrån Skolverkets material om att hantera kontroversiella frågor i undervisningen har vi hämtat en fallbeskrivning som fungerar på komplexa frågeställningar.

Syftet med uppgiften är att utveckla elevernas:

- förmågan till kritiskt tänkande
- empatisk förmåga
- förståelse för andras erfarenheter
- förståelse för andras situation

För att ge alla elever samma förutsättningar att ta ställning till frågan bör ni tillsammans i klassen ta reda på följande två frågor:

- Varför skapades H22?
- Vad är skillnaden mellan H22 och H22 city expo?
- Vad kan H22 leda till för Helsingborgs stads invånare?

Presentera vad ni kommit fram till på valfritt redovisningsätt (en plansch, en film, en text eller något annat).

För att få en möjlighet att kritiskt granska H22 kan klassen fortsätta arbeta med uppgiften enligt nedan. Syftet är att eleverna blir varse om att man kan se på komplexa frågor utifrån olika perspektiv.

Klassen delas upp i tre grupper:

1. Den första gruppen ska vara moderatorer.
2. Den andra gruppen går in i rollen **som förespråkare** för H22. För att kunna göra det behöver de hitta argument och stöd för att kunna försvara ståndpunkten.
3. Den tredje gruppen går in i rollen **som motståndare** till H22. Även denna grupp ska hitta stöd i mediala debatter och andra källor för att driva sin ståndpunkt.

För att kunna hitta stöd för sina argument får eleverna en uppsättning debattartiklar och länkar till webbplatser där frågan diskuteras.

Moderatorgruppen är viktig, du som lärare behöver hjälpa dem med att hitta tekniker så att alla ges talutrymme och debatten förs framåt. Titta gärna på hur andra debatter sköts av moderatorer.

Arbeta med innovationsdatabasen

1. Visa **intro-filmen** Bortom fossilsamhället (3 min). Filmen placerar eleverna i framtiden, år 2053, på fossilmuséet som visar föremål och fenomen från den fossila eran.

Efter filmen, be eleverna stänga ögonen och fundera över:

Året är 2053 - hur gamla är ni nu?

[Introfilm: Bortom fossilsamhället - Naturskyddsföreningen \(naturskyddsforeningen.se\)](http://naturskyddsforeningen.se)

2. Gå till innovationsdatabasen och välj en innovation som du tror fångar elevernas uppmärksamhet. Säkerställ att eleverna förstår att övningen är ett spekulativt framtidsscenario. Låt eleverna diskutera historien utifrån följande frågeställning:

- Vad ledde innovationen till?
- Vilka problem löstes?
- Uppstod det några nya problem i samband med innovationen?

3. Frågeställningar att diskutera tillsammans

- Varför blev innovationen lyckad/misslyckad?
- Vad var avgörande för om innovationen blev lyckad eller misslyckad?
- Vad tycker du om innovationen?

4. Låt eleverna gruppvis välja en valfri innovation ur databasen och gör om steg 2 och 3. Redovisa sedan i storgrupp.

